

בע"מ 64150-04-25 - פלוני נ' פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

בע"מ 64150-04-25

לפני: כבוד השופטת יעל וילנר

המבקש: פלוני
נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלוני

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנ"ל-נצרת
הגליל-נצרת (השופטים טאהא, ת' נסים-ע' גולומב) בעמ"ש 6723-03-24 מיום 22.1.2025
גולומב) בעמ"ש 6723-03-24 מיום 22.1.2025
עו"ד
עו"ד ברק לסרי

בשם המבקש:
בשם המשיבים:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנ"ל-נצרת (השופטים ע' טאהא, ת' נסים שי ו-ע' גולומב) בעמ"ש 6723-03-24 מיום 22.1.2025, שבגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בטבריה (השופט ו'ריקנטי-רוסהר) בת"ע 53339-07-19, בת"ע 72785-01-20, בת"ע 72757-01-20 ובת"ע 53426-07-19 מיום 19.1.2024, שבמסגרתו נדחתה התנגדות המבקש לקיום צוואת אחיו (להלן: המנוח) וניתן צו לקיום הצוואה.

רקע

2. המבקש הוא אחיו של המנוח, והמשיבים הם הנהנים על פי צוואת המנוח (להלן: הצוואה). לאחר מות המנוח, הגישו המשיבים בקשה לקיום הצוואה, ומנגד הגיש המבקש התנגדות לקיומה. לאחר שהתקיימו דיוני הוכחות בפני בית המשפט לענייני משפחה, דחה בית המשפט

את התנגדות המבקש וקבע שיש לקיים את הצוואה; זאת, לאחר ששוכנע כי המנוח היה בעל כשרות לצוות וכי תוכן הציווי משקף את רצונו החופשי.

3. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על הכרעת בית המשפט קמא, במסגרתו טען, בין היתר, כי שגה בית המשפט כשזקף לחובתו את העובדה שהוא לא הציג יומנים מלאים של המנוח, שעה שבקשת המבקש להגיש יומנים נוספים נדחתה על ידי בית המשפט עצמו. בנוסף, המבקש טען כי הצוואה בטלה מאחר שנחתמה בתנאי עושק, וכן בהתאם להוראת סעיף 8(א) לחוק הירושה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הירושה), מאחר שהיא תולדה של הסכם בין המנוח לבין המשיבים.

4. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש על יסוד תקנה 148(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: התקנות), לאחר שקבע כי אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בפסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה; כיהממצאים שנקבעו תומכים במסקנות המושפטיות של פסק הדין; וכי אין בפסק הדין טעות שבחוק או ביישומו.

5. בית המשפט המחוזי הוסיף עוד כי לא נמצא ממש בטענות המבקש כנגד החלטות בית המשפט קמא לדחות את בקשותיו להגיש יומנים נוספים של המנוח (מעבר ליומנים שכבר הוגשו). בהקשר זה, בית המשפט המחוזי אף עיין ביומנים הנוספים ולא מצא שיש בהם דבר שמצדיק את דחיית הממצאים העובדתיים שקבע בית המשפט לענייני משפחה. אשר לטענות המבקש שלפיהן הצוואה בטלה מאחר שהיא נחתמה בתנאי עושק ומאחר שהיא מנוגדת לסעיף 8(א) לחוק הירושה - בית המשפט המחוזי קבע כי טענות אלה הועלו לראשונה במסגרת הערעור, ולפיכך יש לדחותן.

על פסק דין זה הוגשה הבקשה דנן.

טענות הצדדים

6. המבקש טוען, בעיקרו של דבר, כי הבקשה מעלה שאלה עקרונית באשר לדינה של צוואה הכרוכה ומותנית במתן הלוואה. בנוסף, המבקש טוען כי בית המשפט לענייני משפחה שגה כשזקף לחובתו את העובדה שהוא לא הציג יומנים מלאים של המנוח, שעה שכאמור, בקשתו להגיש יומנים נוספים נדחתה על ידי בית המשפט עצמו. כמו כן, המבקש טוען כי בניגוד לקביעת בית המשפט המחוזי, טענותיו שלפיהן הצוואה נחתמה בתנאי עושק והיא מנוגדת לסעיף 8(א) לחוק הירושה, נטענו בפני בית המשפט לענייני משפחה עוד במסגרת התנגדותו לקיום הצוואה ובמסגרת התצהיר שהגיש. לבסוף, המבקש מלין על הותרת איסור הפרסום

המוטל על ההליך.

7. מנגד, המשיבים טוענים כי דין הבקשה להידחות. בעיקרו של דבר, טוענים המשיבים כי אומנם המבקש העלה במסגרת התנגדותו לקיום הצוואה טענת עושק וטענה בדבר אי חוקיות לפי סעיף 8 לחוק הירושה. אולם, לטענתם, הטענות הללו הועלו ביחס להסכם ההלוואה שבין המשיבים לבין המנוח, אך לא ביחס לצוואת המנוח; כי המבקש לא העמיד בפני בית המשפט לענייני משפחה תשתית עובדתית מספקת בעניין זה; וכי ממילא המבקש לא העלה טענות אלו במסגרת הסיכומים שהגיש לבית המשפט לענייני משפחה, ולכן בית המשפט לא נדרש אליהן.

[יובהר כי בניגוד לטענת המבקש שנטענה בבקשתו מיום 20.7.2025 - המשיבים לא איחרו במועד הגשת התשובה. זאת, בשים לב להודעת הרשות השופטת על פעילות מערכת בתי המשפט בעקבות המצב הביטחוני החל מיום ראשון 15.6.2025 עד יום רביעי 25.6.2025]

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה לה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

9. כידוע, בית משפט זה לא יעתר לבקשות רשות ערעור ב"גלגול שלישי" אלא במקרים חריגים אשר מתעוררת בהם שאלה עקרונית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או על-מנת למנוע עיוות דין (ראו, מני רבים: בע"מ 24138-07-25 פלונית נ' פלוני, פס' 8 (28.7.2025); בע"מ 54779-06-25 פלונית נ' פלוני, פס' 8 (7.7.2025)). המקרה שלפניי אינו עומד באמות מידה מחמירות אלו: הבקשה נטועה עמוק בנסיבות המקרה הפרטני, והיא אינה מעלה חשש לעיוות דין.

10. באשר לטענות המבקש בדבר עושק ואי חוקיות הצוואה לפי סעיף 8 לחוק הירושה - יובהר כי מפרוטוקול הדיון מיום 30.12.2024 בבית המשפט המחוזי עולה שבית המשפט נדרש לסוגיה זו, וביקש לברר האם המבקש התייחס לטענות האמורות בסיכומיו בבית המשפט לענייני משפחה. אולם, המבקש לא נתן מענה לעניין זה. כמו כן, עיון בסיכומי המבקש מגלה כי הטענות האמורות לא הועלו שם. כידוע, דין טענה של בעל דין שלא הועלתה בסיכומי טענותיו, כדין טענה שנזנחה (ראו: ע"א 447/92 רוטנ' אינטרקונטיננטלסקורפריישן, פ"ד מט(2), פס' 4 לחוות דעתו של הנשיא מ' שמגר (1995); רע"א 2265/24 אליל 2000 שיווק וניהול בע"מ נ' די.בי.אס שירותי לוויין (1998) בע"מ, פס' 22 (15.4.2024); ע"א 7919/11 חברת מעדני הצפון בע"מ נ' גואטה, פס' 20 לחוות דעת השופט י' עמית (16.6.2013)). בנסיבות אלו, צדק בית המשפט המחוזי שלא נדרש לטענות המבקש בעניין היומנים לגופן; וקל וחומר שאין מקום להידרש אליהן במסגרת הבקשה שלפניי, במסגרת ערעור ב"גלגול שלישי".

לבסוף, אציין כי לא ראיתי צורך בקבלת תגובת המבקש לתשובת המשיבים. כידוע, אין למבקש זכות קנויה למתן תגובה לתשובה במסגרת הליך של בקשת רשות ערעור (ראו מיני רבים: רע"א 1378/18 מורד נ' עיריית רחובות, פסקה 13 (24.4.2018)).

11. אשר על כן, בקשת רשות הערעור נדחת מכוח סמכותי לפי תקנה 148א לתקנות, אשר הוחלה גם על בקשות רשות ערעור בענייני משפחה, מכוח תקנה 44 לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020.

המבקש יישא בהוצאות המשיבים בסך של 3,000 ש"ח.

ניתנה היום, י"ז אב תשפ"ה (11 אוגוסט 2025).

יעל וילנר
שופטת